

FELLES INNSPILL TIL STATSBUJETT 2017

Norske Billedkunstnere (NBK), Norske Kunsthåndverkere (NK), Forbundet Frie Fotografere (FFF) og Samisk Kunstnerforbund (SDS) ønsker med dette å komme med våre felles prioriteringer til statsbudsjettet for 2017.

Først vil vi gjerne takke regjeringen for satsningene på det visuelle kunstfeltet i statsbudsjettet for 2016:

- 6 mill. kr til pilotprosjektet for utstillingshonorar, som gir et viktig signal til denne store reformen.
- Satsning på lønnsvekst kunstnerstipender: støtte til første år av vårt forslag om en tre-årig lønnsreform for å få arbeidsstipend, 10-årige stipend og GI opp til 50 % av en gjennomsnittlig norsk heltids årsinntekt. Dette er en historisk satsning, og et viktig første skritt på veien til å rette opp mange år med realnedgang. Vi er veldig tilfredse med at regjeringspartiene i budsjettforhandlingene sammen med Venstre og KrF ble enige om denne økningen.
- Opprettelsen av fem nye arbeidsstipend og tre nye ett-årige arbeidsstipend – hvorav de visuelle kunstnerne samlet fikk tildelt tre av hjemlene i kvotefordelingen.
- 5,5 mill. kr i øremerket tilskudd til Norsk kulturfond for å styrke kunsthaller og større kunstforeninger, med todelt begrunnelse: styrke regionale arenaer og kunstnerøkonomien. Vi setter stor pris på at departementet prioriterer kunstnerøkonomien på denne måten.

Vi registrerer at det nå er stor konsensus i vurderingen av statusen for kunstnerøkonomien generelt og det visuelle kunstfeltet spesielt, som bl.a. vises i regjeringens omtale av utfordringer i det visuelle kunstfeltet (Prop. 1S s. 64):

«Kunstnerformål og det visuelle kunstfeltet hadde en svakere økning i statlige bevilgninger enn andre kunstfelt i perioden 2005–2013, jf. Kulturutredningen 2014. Regjeringens satsing på visuell kunst er et ledd i å fremme den visuelle kunsten, samt forbedre kunstnerens økonomiske vilkår. Satsingen foreslås videreført i 2016.»

Kunstnerøkonomiutredningen 2013, som viste realnedgang i kunstneriske inntekter, blir henvist til flere steder i statsbudsjettet 2016. Det setter vi pris på. Funnene og forslagene som fremgår i Moe Skarsteins rapport, er et sentralt grunnlag for kunstnerpolitikken fremover. Vi vil gjerne trekke frem følgende sitat fra utredningen, s. 18:

"Med andre ord, kunstnerne har relativt sett kommet dobbelt dårlig ut når det gjelder offentlige bevilgninger: både direkte fordi fokus ikke har vært på kunstproduksjon og fordi de institusjonene som skal være arenaer for fri kunstnerisk virksomhet har brukt midlene til annet enn å legge til rette for å skape kunst."

Det er for øvrig også fint at det noe omstendelige navnet på kap. 322 *Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom* nå er omdøpt til det langt mere anvendelige begrepet *Visuell kunst*.

PRIORITERTE TILTAK TIL STATSBUJETT 2017

NBK, NK, FFF og SDS har fire hovedprioriteringer som innspill til statsbudsjettet i 2017:

1. Videreføre tre-årig lønnsreform for stipendene (2.år)
2. Evaluere og videreføre reformen for utstillingshonorar
3. Styrke regionale og kunstnerstyrte arenaer for bedre kunstnerøkonomi
4. Innføre ny kunstnerassistentordning i Norsk kulturråd

1. VIDEREFØRE TRE-ÅRIG LØNNSREFORM FOR STIPENDENE (2.ÅR)

Som nevnt i innledningen, er vi veldig glade for at vi fikk gjennomslag for første del av en treårig opptrapping av størrelsen på kunstnerstipendene i budsjettforhandlingene mellom regjeringspartiene og støttepartiene. Dette gav konkret et lønnsopp på nesten 20 000 kr for arbeidsstipendene, hvilket fra januar 2016 gav 503 kunstnere i Norge en bedre økonomi. Budsjettavtalen gav et historisk viktig signal om at regjeringen sammen med KrF og Venstre satser direkte på kunstnerne økonomi og tar avstand fra en politikk ikke har gitt kunstnerne den lønnsveksten resten av samfunnet har nytt godt av.

Det er essensielt at denne reformen fullføres i 2017 og 2018, slik at mange år med realnedgang i stipendbeløpene faktisk reverseres. Lønnsreformen for kunstnerstipendene et effektivt strakstiltak, som respons på de svært dårlige inntektsfunnene i Kunstnerundersøkelsen 2013.

Vi vil i perioden 2016-2018 ikke kreve flere stipendhjemler. Det er imidlertid ikke akseptabelt for oss at lønnsreformen finansieres med en reduksjon i antall stipender.

Denne reformen er i tråd med anbefalingene i utredningen til Vigdis Moe Skarstein (Anbefalinger s. 99):

"De langsiktige stipendene bør reguleres opp mot gjennomsnittet for lønnsutviklingen i samfunnet for øvrig. Dette vil skape en forutsigbar lønnsvekst på den delen av kunstnerne basisinntekt som ytes av staten."

1.1 PRINSIPPER OM LØNNSVEKST OG STIPENDSTØRRELSE

I likhet med Moe Skarstein, mener vi det ikke er rimelig at lønnsveksten på stipendene skal være gjenstand for uforutsigbare budsjettvedtak og skiftende politiske holdninger fra år til år. Erfaringene over lang tid har vist at effekten av dette systemet er at stipendene ikke på noen måte har holdt tritt med lønnsutviklingen for øvrig i samfunnet. Mens et arbeidsstipend i 1963 lå på 82,1 % av et normalårsverk, lå det i 2014 på 40,7 % av en gjennomsnittlig heltids årsinntekt i Norge. Dette er et dramatisk kutt i realverdien, og det er ingen tvil om at kunstnerstipendene har vært brukt som en salderingspost i kulturbudsjettene gjennom flere tiår.

Det bør være en selvfølge at kunstnerne statlige lønninger skal ha en lønnsvekst lik øvrige lønninger i staten. Beløpene for arbeidsstipend og de tiårige stipendene bør minst indeksreguleres i samsvar med årslønnsveksten for statsansatte, og etterslepet etter mange år med elendig lønnsvekst må kompenseres. Det finnes etter vårt skjønn heller ingen god prinsipiell begrunnelse for at stipendbeløpet for de 1-5 årige arbeidsstipendene (også for yngre kunstnere) skal ligge lavere enn stipend for etablerte kunstnere/ seniorkunstnere og garantiinntekten.

Dette er bakgrunnen for vårt forslag om et nytt bærende prinsipp for beregning av stipendbeløpet. Vi mener at forskriftens krav om at man kan ha maksimalt en 50 % stilling ved siden av arbeidsstipend, bør være et retningsgivende prinsipp. Dette kravet gjelder alle arbeidsstipend og stipend for etablerte kunstnere og seniorkunstnere. Det betyr at stipendene i prinsippet skal frikjøpe tid til kunstnerisk arbeid tilsvarende en halv stilling. Et arbeidsstipend bør dermed tilsvare om lag 50 % av en gjennomsnittlig norsk årsinntekt (heltidsekvivalent).

1.2 EN STOR LØNNSREFORM FOR Å INNHENTE ETTERSLEP

Lønnsreformens mål er få alle arbeidsstipend, 10-årige og GI opp til et nivå tilsvarende 50 % av en gjennomsnittlig heltids årsinntekt i Norge. En slik reform vil ha spesielt stor effekt på kunstnerøkonomien til billedkunstnere og kunsthåndverkere, fordi disse gruppene har en stor andel av disse stipendene – 42 % av arbeidsstipendene og 75 % av GI/10-årige (inkl. kvoter for fotografer). Dette er kunstnergrupper som Kunstnerundersøkelsen 2013 viste hadde i særklasse lave kunstneriske inntekter blant kunstnerne i Norge, endog med 9,5 % nedgang i perioden fra 2006-13.

Nylig publiserte tall fra Statistisk sentralbyrå viser at gjennomsnittlig heltids årslønn i Norge i 2015 var kr 518 100¹, hvilket etter et halvlønnsprinsipp vil tilsvare et stipendbeløp på kr 259 000 (avrundet til nærmeste tusen). Arbeidsstipendene er i 2016 kr 229 609 og stipend for etablerte og seniorkunstnere ligger p.t. på kr 233 945, hvilket er samme beløp som maksimal utbetaling av garantiinntekten.

¹ <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/statistikker/lonnansatt/aar/2016-03-03?fane=tabell&sort=nummer&tabell=258759>

1.3 BEREGNING AV KOSTNAD LØNNSREFORM FOR STIPENDER 2. ÅR (KAP. 321, POST 73 & 74)

Våre kostnadsberegninger i fjor for lønnsreformen som helhet gjorde at vi vurderte den som for stor til å tas på ett statsbudsjett alene. Vi foreslo derfor en tre-årig reform, altså i statsbudsjettene for 2016-2018. Budsjettavtalen for statsbudsjettet 2016 gav en ekstraveilgning på kr 8,4 mill til arbeidsstipendene og 0,5 mill til GI/10-årige, og reformens 1. år ble dermed gjennomført. Vi har nå foretatt en konkret beregning av kostnaden for lønnsreformens 2.år. Basert på vedtatt statsbudsjett for 2016, har vi beregnet en netto kostnad for lønnsreformen i 2017.

Konkret foreslår vi for 2017 en oppjustering av arbeidsstipendene, 10-årige og GI til 250 000 kr i året, som oppfølging av 2. år av den treårige lønnsreformen. Netto kostnad for lønnsreformen for 2017 (ut over fjorårets lønnsvekst i Staten på 2,7 % jf. SSB) er beregnet til 9,26 mill. kr.

Beregning kostnad lønnsreform stipender 2017 – 2.år (tall i 1000 kr)	Inkl. arbeidsgiveravgift
Kostnad arbeidsstipend 2017 (503 stk AS og ASYK á 250 000 kr)*	143 481
Kostnad 10-årige stipend 2017 (264 stk á 250 000 kr)*	75 306
Kostnad garantiinntekt 2017 (220 hjemler á 250 000 kr, beregnet 90% uttak)*	56 480
*) Basert på kvoteantall 2015 og et anslag på 30 frigjorte GI i 2016	
SUM kostnad 2017 arbeidsstipend, 10-årige og GI	275 266
Statsbudsjett 2016 Kunstnerstipend m.m. (kap.321, post 73)*	131 778
Statsbudsjett 2016 GI og langvarige stipend, overslagsbev. 426 hjemler (kap.321, post 74)**	127 228
SUM kostnad 2016 arbeidsstipend, 10-årige og GI	259 006
*) Beregnet kostnad for 503 arbeidsstipend á 229 609 kr	
**) Bevilgning 2016 for post 74 påplussset budsjettavtalens 0,5 mill	
Differanse 2016-2017	16 260
Lønnsregulering lik lønnsveksten i Staten 2,7 % (jf. SSB 2015)	6 993
Netto kostnad lønnsreform 2017	9 267

1.4 NØDVENDIGE FORSKRIFTEENDRINGER FOR LØNNSREFORM

Stipend til etablerte kunstnere og seniorkunstnere og maksimal garantiinntekt fikk ikke en lønnsjustering som følge av budsjettavtalen. Grunnen til dette er at lønnsveksten er fast regulert i forskrift, knyttet til veksten på det laveste trinnet i lønnstabellen. I stedet resulterte budsjettavtalens påplussning i to nye 10-årige stipendhjemler.

For å gi regjering og storting en mulighet til å gi en substansiell lønnsøkning også for GI og 10-årige stipend og dermed fullføre lønnsreformen, er det derfor nødvendig å endre forskriften. Som nevnt ovenfor, ønsker vi at forskriften fastsetter at lønnsveksten skal indeksreguleres i samsvar med årslønnsveksten for statsansatte. Samtidig må regelen ikke være til hinder for større lønnsjusteringer. Vi foreslår derfor at forskriftens pkt. 20.3 *Garantiinntektens størrelse* endres til:

«Garantiinntektens maksimumsbeløp skal reguleres årlig i samsvar med den gjennomsnittlige lønnsveksten for statsansatte. Stortinget står likevel fritt til å beslutte en høyere økning.»

Vi ønsker også en tilsvarende lønnsvekstregulering for arbeidsstipendene. Vi foreslår derfor en endring i § 2 *Bevilgning og fordeling*, 2. ledd. Gjeldende ordlyd med forslag til strykninger og nye formuleringer i kursiv:

«Størrelsen på arbeidsstipend, arbeidsstipend for yngre/nyetablerte kunstnere, stipend for etablerte kunstnere, stipend for seniorkunstnere og stipend for eldre fortjente kunstnere samt maksimumsbeløp for garantiinntekt fastsettes av Stortinget i de årlige budsjettvedtak, likevel slik at garantiinntektens maksimumsbeløp reguleres med samme prosentmessige økning som gis på laveste lønnstrinn på hovedlønnstabellen (tabell A) for arbeidstakere i staten. Alle de nevnte stipendene skal reguleres årlig i samsvar med den gjennomsnittlige lønnsveksten for statsansatte. Stortinget står likevel fritt til å beslutte en høyere økning. For øvrige stipend fastsetter departementet et maksimumsbeløp for stipendene. Stipendkomiteene innstiller til de ulike stipendtypene etter skjønn og innenfor fastsatt maksimumsgrense.»

Ovennevnte forslag til forskriftsendringer støttes for øvrig av Kunstnernetverket, som fremmet disse forslagene i sitt innspill datert 1.2.16 til den pågående utredningen i Statens kunstnerstipend.

2. EVALUERE OG VIDEREFØRE REFORMEN FOR UTSTILLINGSHONORAR

Regjeringen gav viktige signaler ved igjen å styrke pilotprosjektet for utstillingshonorar i 2016. Vi ser dette som et tydelig markering av politisk ledelses interesse og forpliktelse til reformen, som vi mener har potensiale til å bli den viktigste på det visuelle feltet siden innføringen av garantiinntektene og stipendene på 70-tallet.

Utstillingshonoraret omtales slik i Prop.1 S s. 63-64 og s. 87-88:

«Iverksettelse av utstillingshonorar har blitt svært godt mottatt, og tiltaket foreslås videreført og styrket. Dette bidrar til å styrke økonomien til visuelle kunstnere gjennom økt offentlig etterspørsel.»

«En prøveordning med utstillingshonorar for visuelle kunstnere, med formål å styrke kunstnerens arbeids- og inntektsvilkår, er igangsatt og foreslås styrket i 2016, jf. omtale under Kunstnerformål.»

«Som oppfølging av kunstnerøkonomiutredningen Kunstens autonomi og kunstens økonomi (2015), jf. omtale under programkategori 08.20, foreslås en økning i tilskudd på 2 mill. kroner til prøveordningen med utstillingshonorar til kunstnere i statsstøttede institusjoner. Ordningen bidrar til at flere kunstnere kan leve av det de skaper, synliggjør det offentlige som kunde og kunstners produksjonskostnader ved utstillinger.»

Departementet valgte nok en gang å utvide antall institusjoner i pilotprosjektet, mot vår anbefaling. Dette må vi selvsagt ta til etterretning. Flere institusjoner gir et større informasjon- og erfaringstilfang til prosjektet, og forankrer ordningen bredere i feltet. Dette er gode effekter av utvidelsen. Samtidig kompliserer et større antall institusjoner gjennomføringen, dialogen underveis og evalueringsarbeidet i etterkant. Det er spesielt uklart for oss hvordan departementet nå ser for seg tidslinjen for innføring av en permanent ordning. Vi vil understreke at tiden for utprøving og evaluering nå nærmer seg slutten. Billedkunstnere og kunsthåndverkere i Norge trenger at ordningen innføres, slik at vi får betalt for det arbeidet vi utfører og kunstnerøkonomien kan forbedres betydelig.

2.1 OVERORDNEDE MÅL OG PRINSIPPER FOR HONORARREFORMEN

Det overordnede målet for reformen er etter vårt syn å avvikle en kultur for gratisarbeid i det visuelle kunstfeltet, en kultur som anser det rimelig at kunstneren tvinges til å ta en stor økonomisk risiko for inndekning av egen lønn og produksjonskostnader i utstillingsproduksjoner som er del av det offentlig støttede kulturtilbudet. Reformen skal sikre at finansiering av arbeidet med utstillinger følger med oppdraget fra visningsstedene og vil gi en langt mer forutsigbar og sunn økonomi for utstillende kunstnere i Norge.

Kunstnerorganisasjonene skrev følgende i sitt notat til møte med politisk ledelse 27.3.2014:

«Kjerneprinsippene i reformen for utstillingshonorar er:

1. Utstillinger av samtidskunst i statlig støttede visningssteder gir publikum viktige opplevelser, erfaringer og erkjennelser. Disse utstillingene er i liten eller ingen grad salgsarenaer.

2. Kunstnere som stiller ut i statlig støttede visningsarenaer skal honoreres for sitt arbeid, lik kunstnere på de utøvende kunstfeltene. Utstillingshonorar er ikke en støtteordning, men betaling for det arbeidet kunstnerne bidrar med i institusjonene.

3. Museene/ visningsstedene forplikter seg til honorar- og vederlagsbetaling ved inngåelse av kontrakt med kunstneren. Ordningen finansieres med friske midler.»

[...] «Alt i alt ser vi for oss at denne reformen vil bidra til langt sunnere mekanismer i kunstfeltet, og at kunstnerne vil få større grunnlag for å kreve rimelige arbeidsvilkår på alle visningsarenaer.

Regjeringen vil med denne reformen sette en solid signatur på kunstnerpolitikken, som er svært etterlenget blant våre kunstnergrupper. Denne reformen vil gå ned i historien som en milepæl for kunstnerens vilkår for deres mest sentrale arbeid – å produsere utstillinger for et publikum.»

2.2 EVALUERING AV PILOTPROSJEKTET

Det nærmer seg nå evalueringen av pilotprosjektet. Vi er spent på om institusjonenes håndtering av pilotprosjektet vil gi det nødvendige grunnlag til å forme en velfungerende permanent ordning.

Vi setter stor pris på at referansegruppen for utstillingshonorar (som kunstnerorganisasjonene er en del av²) i mandatet er gitt en fremtredende rolle i evaluering av pilotprosjektet. Sitat fra mandatets del 2:

- 2. Avslutningsvis vurdere pilotprosjektet med tanke på eventuell permanent modell.
- Dra erfaringer fra pilotstedenes rapport
- Hvilke institusjoner som kan inngå i ordningen og hvordan staten kan fordele midler.
- I hvilken grad man kan forplikte visningssteder til å sette av egne midler.
- I hvilken grad midler bør øremerkes og hvordan dette kan rapporteres på.
- Foreta vurderinger av andre vesentlige forhold som synliggjøres i pilotprosjektet

I dette arbeidet mener vi at det er naturlig at evalueringen kartlegger hva som vil være en rimelig bevilgning for utstillingshonorar for den enkelte institusjon, sett i lys av omfanget av utstillingsprogrammet og kunstneres arbeid med utstillingene.

Vi vil foreslå at referansegruppen inviteres til et møte med embetsverket før sommeren for å klarlegge hvordan dette arbeidet skal gjennomføres og hvilke ressurser som er satt av i 2016 for gjennomføringen av evalueringen. Vårt ønske om en rundebordskonferanse bør også stå på agendaen for dette møtet, siden vi er overbevist om at en direkte erfaringsutveksling mellom alle involverte parter i pilotprosjektet vil kunne gi verdifulle innspill til evalueringen.

2.3 VIDEREFØRING AV UTSTILLINGSHONORAR I 2017 (KAP 321, POST 75)

Vi ønsker en videreføring og styrking av bevilgningen for utstillingshonorar i 2017. Vi ser for oss en delinnføring av en permanent ordning i et utvalg institusjoner, som resultat av konklusjonene i evalueringen og avklaringer i enten forskrift fra departementet eller avtale mellom staten og kunstnerorganisasjonene.

Kartleggingen vil klargjøre finansieringsbehovet i den enkelte institusjon og avklare hvilke og hvor mange visningssteder som bevilgningen vil kunne dekke. Det er essensielt at de visningsstedene som innlemmes får honorarordningen fullfinansiert jf. planlagt utstillingsprogram. Det vil være naturlig å velge blant de første 12 institusjonene i pilotprosjektet. Vi ser for oss at den permanente ordningen innføres i de nærmeste 1-3 årene, hvor stadig flere institusjoner omfattes av ordningen med styrkede bevilgninger.

Vi foreslår en styrking av posten med 2 mill. kr til totalt 8 mill. kr i 2017, og at disse midlene anvendes til en delinnføring av en fullfinansiert utstillingshonorarordning. En innfasing av utstillingshonorar som permanent ordning vil gi denne regjeringen et solid eierskap til den viktigste reformen på det visuelle kunstfeltet siden 1970-tallet og bidra til å oppfylle regjeringens ambisjon om å bedre kunstnerøkonomien.

3. STYRKE REGIONALE OG KUNSTNERSTYRTE ARENAER FOR BEDRE KUNSTNERØKONOMI

Den øremerkede satsningen på regionale arenaer i årets statsbudsjett gav en viktig utvikling for det visuelle kunstfeltet. Vi vil her berømme regjeringen for ambisjonen om å styrke kunstformidlingen i regionene parallelt med en styrking av kunstnerøkonomien (Prop. 1S, s. 90-91):

«Som oppfølging av kunstnerøkonomiutredningen Kunstens autonomi og kunstens økonomi (2015), jf. omtale under programkategori 08.20, foreslås en satsning på 5,5 mill. kroner for å sikre videreutvikling av kunsthaller og større kunstforeninger. Kunsthaller og kunstforeninger tilbyr kunstopplevelser over hele landet, øker oppmerksomheten og interessen for samtidskunst og styrker både offentlig og privat kunstetterpørsel. Denne satsingen vil styrke kunstnerøkonomien, samtidig som formidlingen i regionene styrkes parallelt med etableringen av Nasjonalmuseet på Vestbanen.»

Nyheten høsten 2015 om denne satsningen inspirerte oss til å rette oppmerksomheten vår mot oppfølgingen av Statens utstillingsvederlagsavtale i "gamle" og nye visningssteder i driftstilskuddsordningen i Norsk kulturfond. Vi har i denne prosessen opplevd dialogen med visuell kunst-seksjonen i Norsk kulturråd og embetsverket i Kulturdepartementet som svært konstruktiv. De to informasjonsmøtene som ble avholdt hos Norsk kulturråd vinteren 2016 må kunne regnes som historiske. Prosessen med protokolltilførselen som gjorde unntaksregelen gjeldende for alle visuell kunst-institusjoner med driftstilskudd fra Norsk kulturfond, ble også håndtert smidig og raskt av

² Referansegruppen for utstillingshonorar består av institusjonslederne i Sørlandets Kunstmuseum og Nordnorsk Kunstnersenter, samt styrelederne i NK og NBK.

departementet. Vi opplever nå at alle krefter samler seg om målet om å få en god oppfølging av kunstnerøkonomien generelt og vederlagsavtalen spesielt.

Vi har i kartleggingsprosessen registrert flere utfordringer knyttet til oppfølgingen av forpliktelsene i utstillingsvederlagsavtalen. Vi håper at KUD har tatt oppfordringen vår om å forsikre seg om at også museene og visningsstedene med statlig driftstilskudd på departementsnivå faktisk følger avtalen (de færreste av disse har anledning til å operere med faste satser) og minne institusjonene på at etterlevelse av avtalen er en forutsetning for å motta statstilskudd. Vi ber også om at KUD og Norsk kulturråd i tilskuddsbrev opplyser konkret om hvilken vekstprosent som er lagt til grunn for reguleringen av de variable satsene.

Som vi har orientert embetsverket om, har NBK, NK og FFF i lengre tid arbeidet med ulike aspekter ved utstillingsvederlagsavtalen, som oppfølging av landsmøtevedtak i alle tre organisasjoner våren 2015. Dette arbeidet består dels av å kartlegge hvordan utstillingsvederlagsavtalen fungerer per i dag, få oversikt over all utstillingsvirksomhet som har statlig støtte og deretter utarbeide aktuelle modeller for en modernisert og bedre fungerende ordning for alle parter. Når dette arbeidet er ferdigstilt, vil organisasjonene be departementet om en reforhandling av avtalen.

3.1 STYRKE KUNSTNERØKONOMIEN VED KUNSTNERSTYRTE VISNINGSTEDER (KAP. 322, POST 55)

Som del av ovennevnte arbeid, ser vi nå på utstillingsvederlaget fra mange ulike vinkler. Et av prosjektene vinteren 2016 har vært å gjennomgå grunnlaget for de faste satsene i de kunstnerstyrte visningsstedene. Materialet viser at oppfølgingen fra organisasjonenes side har stått tilbake å ønske, at praksisen har vært ulik mellom organisasjonene og at galleriene i svært varierende grad selv har valgt å oppjustere vederlagssatsene på eget initiativ, basert på tidligere års anvendelse av lokalene og den gjennomsnittlige lønnsøkning i staten, slik utstillingsvederlagsavtalens § 8 forutsetter.

De kunstnerstyrte visningsstedene må oppfylle forpliktelsene i vederlagsavtalen og dette krever for endel institusjoner en kraftig oppjustering av vederlagsbudsjettene. Dette er institusjoner som i liten grad har mulighet til større omdisponeringer i budsjett. Vi har kommunisert til visningsstedene at det er viktig at korrekt vederlagssats blir lagt til grunn i driftstilskuddsøknadene for 2017. Det er derfor essensielt at staten oppjusterer bevilgningen til Norsk kulturfond slik at fondet kan innvilge tilskudd til korrekte vederlagsbudsjetter. Dette er midler som vil gå direkte til styrking av kunstnerøkonomien, med umiddelbar effekt fom. januar 2017.

Vi foreslår at Norsk kulturfond gis en øremerket styrking på 3 mill. kr til kunstnerstyrte visningssteder for å sikre at forpliktelsene i Statens utstillingsvederlagsavtale oppfylles og en styrking av kunstnerøkonomien.

3.2 VIDEREFØRE OG UTVIDE SATSNINGEN PÅ REGIONALE ARENAER (KAP. 322, POST 55)

Vi ønsker at regjeringen viderefører og utvider den øremerkede satsningen på regionale arenaer til å omfatte kunstsentrene, med lik ambisjon: å styrke arenaene og samtidig styrke kunstnerøkonomien.

Kunstsentrene er sentrale arenaer for visning av samtidskunst til et regionalt publikum. Akkurat som kunsthallene og kunstforeningene, tilbyr kunstsentrene kunstopplevelser over hele landet, øker oppmerksomheten og interessen for samtidskunst og styrker både offentlig og privat kunstetterspørsel. Sentrene har i tillegg mange andre viktige funksjoner i kunstfeltet, som samlingspunkt for kunstnere regionalt og oppgaver innen kunst i offentlig rom og Den kulturelle skolesekken, som er klart viktig for å styrke etterspørselen etter visuell kunst regionalt.

Vi ønsker at de statlige myndighetene anerkjenner og satser på det unike, landsdekkende nettverket av kunstsentre som ledd i å styrke den visuelle kunstscenen regionalt. En videreføring av en øremerket bevilgning til regionale arenaer som også inkluderer kunstsentrene, vil gjøre det mulig å for Norsk kulturråd å gi tilslag på faglig sterke søknader på driftstilskudd fra alle typer regionale arenaer: kunsthaller, kunstforeninger og kunstsentre.

Vi foreslår at Norsk kulturfond gis en øremerket styrking på 3 mill. kr til kunstsentre, kunsthaller og større kunstforeninger, for å styrke de regionale arenaene og kunstnerøkonomien ytterligere.

4. INNFØRE NY KUNSTNERASSISTENTORDNING I NORSK KULTURRÅD

NBK, NK, FFF og SDS støtter Unge Kunstneres Samfund (UKS) sitt initiativ om en ny treårig prøveordning for kunstnerassistenter under Norsk kulturråd. Dette forslaget er svært godt tilpasset behovene til etablerte kunstnere og kunstnere som er nyutdannet, som gir en vinn-vinn situasjon for begge parter. UKS omtaler forslaget slik:

«Unge Kunstneres Samfund (UKS) foreslår å etablere en kunstnerassistentordning for billedkunstnere. Kunstnerassistentordningen vil bidra til erfarings- og kompetanseoverføring mellom etablerte og nyutdannede kunstnere, føre til økt profesjonalisering og produksjonsmuligheter, samt bidra til å styrke inntektsmulighetene for begge parter.»

Denne ordningen vil fungere like godt for hele det visuelle kunstfeltet. Vi foreslår derfor at det opprettes 30 stillinger for visuelle kunstnere. Forslaget er for øvrig avklart med UKS.

For ytterligere informasjon om kunstnerassistentordningen, vises til innspill fra UKS.

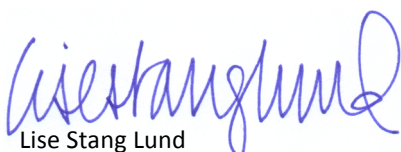
Kostnad 30 stillinger, lønnstrinn 50 i 50 % (inkl. arbeidsgiveravgift)*	kr 7 589 048
Kostnad saksbehandling, administrasjon og fagutvalg i Norsk kulturråd (estimat)	kr 400 000
Kostnad kunstnerassistentordningen 2017	kr 7 989 048

*) basert på hovedlønnstabell A mai'2015, med påslag 3 % for lønnsvekst i 2016

Vi foreslår at det innføres en ny treårig prøveordning for kunstnerassistenter gjennom Norsk kulturråd, med behandling i Faglig utvalg for visuell kunst. Vi foreslår opprettelsen av 30 halvtidsstillinger for visuelle kunstnere i lønnstrinn 50, med en økonomisk ramme på 8 mill. kr i 2017.

Vi vil gjerne ha et møte med politisk ledelse om våre innspill til statsbudsjett, og håper det lar seg arrangere i løpet av våren.

Med vennlig hilsen

Lise Stang Lund
Styreleder NK

Hilde Tørdal
Styreleder NBK

Katinka Maraz
Styreleder FFF

Hege Annestad Nilsen
Styreleder SDS